

מגילה ב

מגילה נקראת באחד עשר, בשנים עשר, בשלושה עשר, בארבעה עשר, בחמשה עשר, לא פחות ולא יותר.

	Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Shabbat
	13	14	15				
Villages		√					
Large Cities		√					
Walled Cities			√				

	Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Shabbat
	12	13	14	15			
Villages		√					
Large Cities			√				
Walled Cities				√			

	Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Shabbat
	11	12	13	14	15		
Villages		√					
Large Cities				√			
Walled Cities					√		

	Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Shabbat
		11	12	13	14	15	
Villages					√		
Large Cities					√		
Walled Cities						√	

	Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Shabbat
			11	12	13	14	15
Villages					√		
Large Cities						√	
Walled Cities						√	

	Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Shabbat
				11	12	13	14
	15						
Villages					√		
Large Cities					√		
Walled Cities	√						

	Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Shabbat
					11	12	13
	14	15					
Villages					√		
Large Cities	√						
Walled Cities		√					

מגילה נקראת באחד עשר.

שאלה: מנלן?

קושי על השאלה: מנלן? כדבעין למימר לקמן: חכמים הקילו על הכפרים להיות מקדימין

ליום הכניסה כדי שיספקו מים ומזון לאחיהם שבכרכים!

תירוצ' – הסבר השאלה: אן הכי קאמרינן: מכדי, כולו אנשי כנסת הגדולה תקנינהו, דאי

סלקא דעתך אנשי כנסת הגדולה ארבעה עשר וחמשה עשר תקון - אתו רבנן ועקרי תקנתא

דתקינן אנשי כנסת הגדולה? והתנן: אין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חבירו אלא אם כן גדול

ממנו בחכמה ובמנין, אלא פשיטא - כולו אנשי כנסת הגדולה תקינו, היכא רמיזא?

תשובה 1: אמר רב שמן בר אבא אמר רבי יוחנן: אמר קרא (אסתר ט') **לְקִיט אֶת**

יְמֵי הַפָּרִס הָאֵלֶּה בְּזַנְיָהּ - זמנים הרבה תקנו להם.

קושי 1: האי מיבעיא ליה לגופיה!

תירוצ': אם כן לימא קרא זמן, מאי **בְּזַנְיָהּ** - זמנים טובא.

קושי 2: ואכתי מיבעי ליה: **זמנו של זה לא כזמנו של זה!**

תירוצ': אם כן לימא קרא זמנא, מאי **בְּזַנְיָהּ** - שמעת מינה כולהו.

קושי 3: אימא: זמנים טובא (יותר מ-י"א-ט"ו)!

תירוצ': **בְּזַנְיָהּ** דומיא ד**בְּזַנְיָהּ**, מה זמנא תרי - אף זמניהם תרי.

קושי: ואימא תריסר (12) ותליסר (13)!

תירוצ': כדאמר רב שמואל בר יצחק: שלשה עשר זמן קהילה לכל היא, ולא

צריך לרבווי. הכא נמי שלשה עשר זמן קהילה לכל היא ולא צריך לרבווי.

קושי: ואימא שיתסר (16) ושיבסר (17)!

תירוצ': (אסתר ט') **לְקִיט יַעֲבֹר** כתיב.

אסתר פרק ט

קָמִי וקַבֵּל וְקַבְּלוּ הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם וְעַל כָּל הַנָּלוּיִם עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבֹר לְהַיּוֹת עֲשִׂים אֶת שְׁנֵי

הַיָּמִים הָאֵלֶּה כְּכַתְּבָם וְכִזְמָנָם בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה:

תשובה 2: ורבי שמואל בר נחמני אמר: אמר קרא (אסתר ט') **כִּי־אֵת אֶסֶר נַח וְהָיָה**

הַיְּהוּדִים, ימים **כִּי־אֵת** - לרבות אחד עשר (11) ושנים עשר (12).

אסתר פרק ט פסוק כב

כִּי־יָמִים אֲשֶׁר נָחוּ בָהֶם הַיְּהוּדִים מֵאֲזִיבֵיהֶם וְהַחֲדָשׁ אֲשֶׁר נִהְפָּדָה לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׁמְחָה וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב

לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יָמֵי מְשֻׁתָּה וּמְשָׁלוֹחַ מְנוּחַ אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמִתְּנוּת לְאֲבִיזוֹנִים:

קושי 1: ואימא תריסר (12) ותליסר (13)!

תירוצ': אמר רב שמואל בר יצחק: שלשה עשר זמן קהילה לכל היא, ולא צריך לרבווי.

קושי 2: ואימא שיתסר (16) ושיבסר (17)!

תירוצ': **לְקִיט יַעֲבֹר** כתיב.

למה כל אחד לא קיבל דעתו של השני?

מנלן י"א-י"ג?	רב שמן בר אבא	רבי שמואל בר נחמני
	לְקִיט אֶת יְמֵי הַפָּרִס הָאֵלֶּה בְּזַנְיָהּ	כִּי־אֵת אֶסֶר נַח וְהָיָה הַיְּהוּדִים , ימים כִּי־אֵת - לרבות אחד עשר (11) ושנים עשר (12).
למה לא קיבל דעתו של השני?	ההוא לדורות הוא דכתיב	זֶמַן זַנְיָהּ בְּזַנְיָהּ לא משמע ליה

שיוך דעת התנא במשנתנו למישהו מסויים והבאת דעה חולקת: אמר רבה בר בר חנה אמר רבי

יוחנן: זו דברי רבי עקיבא סתימתאה דדריש **זֶמַן זַנְיָהּ בְּזַנְיָהּ**, אבל חכמים אומרים: אין

קורין אותה אלא בזמנה.

קושי על דברי ר' יוחנן: מיתיבי: **אמר רבי יהודה אימתי - בזמן שהשנים כתיקנן, וישראל שרוין**

על אדמתן. אבל בזמן הזה, הואיל ומסתכלין בה - אין קורין אותה אלא בזמנה.

רבי יהודה אליבא דמאן?

• אילימא אליבא דרבי עקיבא – אפילו בזמן הזה איתא להאי תקנתא.

• אלא לאו - אליבא דרבנן ובזמן שהשנים כתיקנן וישראל שרוין על אדמתן מיהא קרינן!

אין תירוצ': תיובתא דרבי יוחנן, תיובתא.

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

נוסח אחר של הסוגיה:

דברי ר' יוחנן: אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: זו דברי רבי עקיבא סתימתאה. אבל חכמים אמרו: בזמן הזה, הואיל ומסתכלין בה אין קורין אותה אלא בזמנה.
ברייטא לחזק: תניא נמי הכי: **אמר רבי יהודה: אימתי - בזמן שהשנים כתיקנן וישראל שרויין על אדמתן, אבל בזמן הזה הואיל ומסתכלין בה - אין קורין אותה אלא בזמנה.**

משפט הקדמה: רב אשי קשיא ליה דרבי יהודה אדרבי יהודה, ומוקים לה לברייטא כרבי יוסי בר יהודה: **קושי**: ומי אמר רבי יהודה **בזמן הזה הואיל ומסתכלין בה אין קורין אותה אלא בזמנה**? ורמינהי, **אמר רבי יהודה: אימתי - מקום שנכנסין בשני ובחמישי, אבל מקום שאין נכנסין בשני ובחמישי - אין קורין אותה אלא בזמנה**. מקום שנכנסין בשני ובחמישי מיהא קרינן, ואפילו בזמן הזה!
תירוץ: ומוקים לה לברייטא כרבי יוסי בר יהודה.
קושי: ומשום דקשיא ליה דרבי יהודה אדרבי יהודה מוקים לה לברייטא כרבי יוסי בר יהודה?
תירוץ: רב אשי שמיע ליה דאיכא דתני לה כרבי יהודה, ואיכא דתני לה כרבי יוסי בר יהודה, ומדקשיא ליה דרבי יהודה אדרבי יהודה אמר: מאן דתני לה כרבי יהודה - לאו דווקא, מאן דתני לה כרבי יוסי בר יהודה - דווקא.

אסתר פרק ט

(יז) ביום שלשה עשר לחדש אדר ונחם בארבעה עשר בו ועשה אתו יום משתה ושמחה:
(יח) והיהודיים והיהודים אשר בשושן נקתלו בשלשה עשר בו ובארבעה עשר בו ונחם בחמשה עשר בו ועשה אתו יום משתה ושמחה:
(יט) על כן היהודים הפרוזים הפרזים הישבים בערי הפרזות עשים את יום ארבעה עשר לחדש אדר שמחה ומשתה ויום טוב ומשלוח מנות איש לרעהו:
(כ) וכתב מרדכי את הדברים האלה וישלח ספרים אל כל היהודים אשר בכל מדינות המלך אחשוורוש הקרובים והרחוקים:

כרכים המוקפים חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר וכו'

שאלה: מנהגי מילי?

תשובה: אמר רבא: דאמר קרא **אל כן היהודים הפרזים הישבים בערי הפרזות**, וגו' מדפרזים בארבעה עשר - מוקפין בחמשה עשר.

קושי 1: ואימא: פרזים בארבעה עשר - מוקפין כלל כלל לא!

תירוץ: ולא ישראל נינהו? ועוד, **מהדו ואד כול** כתיב.

קושי 2: ואימא: פרזים בארביסר, מוקפין בארביסר ובחמיסר, כדכתיב **להיות עשית**

את יום ארבעה עשר לחדש אדר ואת יום חמשה עשר [כו] בכל שנה!

תירוץ: אי הוה כתב את יום ארבעה עשר וחמשה עשר - כדקאמרת, השתא דכתיב **את**

יום ארבעה עשר ואת יום חמשה עשר - אתא את ופסיק: הני בארבעה עשר, והני

בחמשה עשר.

קושי 3: ואימא: פרזים בארביסר, מוקפין - אי בעו בארביסר, אי בעו בחמיסר!

תירוץ: אמר קרא **בזמנא** - זמנו של זה לא זמנו של זה.

קושי 4: ואימא בתליסר!

תירוץ: כשושן.

קושי 5: אשכחן עשייה, זכירה מנלן?

תירוץ: אמר קרא **והימים האלה נזכרים ונעשים**, איתקש זכירה לעשייה.

שייך דעת התנא במשנתנו למישהו מסויים והבאת דעה חולקת: מתניתין דלא כי האי תנא,

דתניא, **רבי יהושע בן קרחה אומר: כרכין המוקפין חומה מימות אחשוורוש קורין בחמשה עשר**.

שאלה על הדעה החולקת: מאי טעמא דרבי יהושע בן קרחה?

תשובה: כי שושן, מה שושן מוקפת חומה מימות אחשוורוש וקורין בחמשה עשר - אף כל

שמוקפת חומה מימות אחשוורוש קורין בחמשה עשר.

שאלה על דעת המשנה: ותנא דידן מאי טעמא?

תירוץ: יליף **פרזי פרזי**,

• כתיב הכא **אל כן היהודים הפרזים**,

• וכתיב התם **לכד מצרי הפרזי הרבה מאד**,

מה להלן מוקפת חומה מימות יהושע בן נון - אף כאן מוקפת חומה מימות יהושע בן נון.

מאתר הדן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

- קושי על תנא שלנו : בשלמא רבי יהושע בן קרחה לא אמר כתנא דידן - דלית ליה **פרקי פרקי**, אלא תנא דידן מאי טעמא לא אמר כרבי יהושע בן קרחה?
- קושי על הקושי : מאי טעמא? דהא אית ליה **פרקי פרקי**!
- הסבר הקושי מחדש : הכי קאמר : אלא שושן דעבדא כמאן, לא כפרזים ולא כמוקפין!
- תירוץ : אמר רבא ואמר ר' יהושע בן קרחה : בשלמא לתנא דידן - היינו דכתיב **מד'נה ומד'נה וא'ר וא'ר**.
- **מד'נה ומד'נה** - לחלק בין מוקפין חומה מימות יהושע בן נון למוקפת חומה מימות אחשורוש,
 - **א'ר וא'ר** נמי - לחלק בין שושן לשאר עיירות.
- אלא לרבי יהושע בן קרחה,
- בשלמא **מד'נה ומד'נה** - לחלק בין מוקפין חומה מימות אחשורוש לשאין מוקפין מימות אחשורוש,
 - אלא **א'ר וא'ר** למאי אתא?
- תירוץ : אמר לך רבי יהושע בן קרחה : ולתנא דידן מי ניחא? כיון דאית ליה **פרקי פרקי מד'נה ומד'נה** למה לי? אלא, קרא לדרשה הוא דאתא, וכדרכי יהושע בן לוי הוא דאתא. דאמר רבי יהושע בן לוי : כרך וכל הסמוך לו וכל הנראה עמו נידון כדרך.
- שאלה על הדין הזה : עד כמה?
- תשובה : אמר רבי ירמיה ואיתימא רבי חייא בר אבא : כמחמתן לטבריא, מיל.
- קושי : ולימא מיל!
- תירוץ : הא קא משמע לן : דשיעורא דמיל כמה הוי - כמחמתן לטבריא.
- עוד דבר שנאמרה על ידי אותו חכם : ואמר רבי ירמיה ואיתימא רבי חייא בר אבא : מנצפ"ך צופים אמרו.
- קושי : ותסברא?
- והכתיב : **אלה האצות** שאין נביא רשאי לחדש דבר מעתה!
 - ועוד, האמר רב חסדא : מ"ם וסמ"ך שבלוחות בנס היו עומדין?

